

Energieneutraal werken in Voorburg

////////////////////////////////////

*Verbouwing Optima Forma
resulteert in optimaal
duurzaam pand.*

Optima Forma is een grafisch ontwerpbureau en ontwikkelt creatieve oplossingen voor diverse communicatievraagstukken. Onlangs werd het eigen bedrijfspand aan de Rodelaan in Voorburg grondig gerenoveerd. Het bestaande pand werd tot op de fundering afgebroken en omgebouwd tot het eerste energie neutrale bedrijfspand in Voorburg. Marcel van Heuvel, mede-directeur van Optima Forma en eigenaar van het pand leidt ons rond.

“In de jaren negentig nam ik dit pand over van een orthodontist. Maar Optima Forma groeide gestaag en de ruimte voldeed niet meer”, vertelt Marcel. ‘Het is zo’n prachtige plek hier, een groene oase midden in Voorburg, ideaal gelegen naast de Randstadrailhalte. Voor mij stond al snel vast dat we hier wilden blijven. Dat werd verbouwen dus, maar dan zo duurzaam mogelijk, dat vond ik belangrijk. De architect is er in geslaagd om de sfeer en de uitstraling van het oorspronkelijke pand te behouden, terwijl het nu voldoet aan alle eisen voor een schone toekomst. Echt een prestatie.’

Marcel van Heuvel en de basis van de energievoorziening: de warmtepomp en het warmtewiel.

Hoe heb je dat aangepakt?

‘Ik ging op zoek naar de juiste partners. Al sinds de jaren tachtig werkt Optima Forma samen met Opmeer. Ik wist dat ook het bedrijfspand van Opmeer optimaal duurzaam is. Via hen kwam ik terecht bij het bedrijf Spijker. Normaal focussen zij op grotere projecten, maar omdat ik zo’n specifieke vraag had, bleken zij toch de juiste partij.’

De verbouwing duurde een jaar. De werknemers van Optima Forma verhuisden tijdelijk naar een groot kantoorpand aan de Vliet, dat omwille van leegstandsbeheer kamers per maand verhuurt. In die tijd werd het bestaande pand afgebroken tot op de fundering, waarna een prachtig pand – een constructie van heel veel glas en staal – verrees.

Hoe heeft die duurzame gedachte vorm gekregen?

‘Als je wilt verduurzamen is isoleren de basis’, vertelt Marcel, ‘om te zorgen dat je de warmte daar houdt waar je het wilt hebben. Triple glas, een driedubbele laag met een coating waardoor in de winter de warmte binnen blijft en in de zomer buiten. Een optimaal geïsoleerde kruipruimte. En een dikke laag isolatiemateriaal op het stalen dak. Die schil moet kloppen, dat is de basis.’

De gasleiding werd verwijderd want de energie voor het pand komt van de vierenvijftig zonnepanelen op het dak, van een Haags bedrijf, niet uit China. Ook dat vond ik belangrijk. Er is ruimte voor nog zeventien panelen meer, maar we gaan eerst kijken hoeveel energie nodig is. Uitbreiden kan altijd nog. Kijk, op deze app kan ik precies zien hoeveel energie we op dit moment opwekken, gebruiken én terugleveren aan het net. We hebben nog wel een energieaansluiting, voor als de zon een keer niet schijnt.

Vervolgens moet je dan gaan kijken hoe je de energie zo optimaal mogelijk benut. In de nieuwgebouwde kelder is een aantal speciale voorzieningen aangebracht’, vervolgt Marcel enthousiast. ‘De basis van de energievoorziening zijn een warmtepomp en een warmtewiel, die samen zorgen dat we zo efficiënt mogelijk met onze energie omgaan. De warmtepomp zorgt samen met de vloerverwarming voor de balans tussen koud en warm in het pand. In de zomer wordt de overvloedige warmte afgevoerd,

“Ik ben geen bomenknuffelaar maar het voelt heel natuurlijk om met dit pand bij te dragen aan een schonere wereld.”

Optima Forma: Innovatief en Creatief

In de gerenoveerde, energieneutrale kantoorruimte voelt Optima Forma zich als een vis in het water. **Ilsebel Verschelling en Bart Veenman zijn sinds 2016 de nieuwe eigenaren van het ontwerp bureau en voeren de dagelijkse leiding. Marcel van Heuvel zal in 2021 als directeur definitief afscheid nemen, echter in zijn rol als trotse eigenaar en verhuurder van het pand betrokken blijven.**

via de zes bodemplussen die tot honderd meter diep zijn gegraven. In de winter voert het systeem juist de kou af. Daardoor hebben we altijd de gewenste temperatuur. Het warmtewiel zorgt voor de luchtkwaliteit. We werken hier natuurlijk met een flink aantal mensen en daarom is het van belang dat de lucht goed is. Vanuit de duurzaamheidsgedachte wil je niet bij het verversen van de lucht ook de warmte naar buiten blazen. Via het warmtewiel, ook wel een kruisstroomwisselaar genoemd, wordt de warmte uit de uitgaande lucht gehaald en toegevoegd aan de schone binnenstromende lucht. Die ventilatie is CO₂-gestuurd, zijn er meer mensen, dan zorgt het systeem automatisch voor meer ventilatie.’

Zijn er meer duurzame aanpassingen?

‘Ja. Naast de fundering zijn op het glas na alle materialen van de oude constructie hergebruikt. Ook de stalen trap naar de entree staat er weer. Alle verlichting is vervangen door LED, wat slechts een fractie van de energie verbruikt vergeleken met voorheen. Op de vloer liggen tegels gemaakt van gerecyclede vloerbedekking en er is ook een oplaadpunt voor elektrische auto’s. Onze mobiliteitsbehoefte is overigens beperkt, veel collega’s fietsen of gebruiken de Randstadrail. En ons koffiedik wordt opgehaald door een bedrijf dat er oesterzwammen op kweekt.’

Duurzaamheid als belangrijke leidraad dus. Komt dat verder ook in jullie bedrijfsvoering tot uiting?

‘De grafische industrie had vroeger de naam vervuilend te zijn, vanwege het papierverbruik en de grondstoffen. Maar juist in onze industrie wordt al zo lang nagedacht over duurzaamheid. Wij scheiden al veertig jaar ons afval, het recyclen van papier is al decennialang gewoon. Duurzaamheid zit wat dat betreft in ons dna. Digitalisering past in die lijn en als je drukwerk maakt, dan doe je dat zo duurzaam mogelijk. Zo komen we dan bij Opmeer terecht, die op dat gebied vooroploopt.’

Waarom vind je duurzaamheid zo belangrijk?

‘Het begint voor mij met het besef dat we in de wereld niet op deze schaal door kunnen gaan met consumeren. Daar kun je zelf als individu iets aan doen door de keuzes die je maakt. Als bedrijf wordt die

schaal groter. Door de energie die je consumeert zoveel mogelijk te beperken, maak je een verschil. Dat is voor mij geen hoog gedragen principe maar een vanzelfsprekendheid. Ik ben geen bomenknuffelaar maar het voelt heel natuurlijk om met dit pand bij te dragen aan een schonere wereld. En het is nog economisch rendabel ook!’

Heb je nog wensen?

‘Ja. Qua infrastructuur zijn we zelfvoorzienend. Maar ik wil nog één stap verder gaan en een volledige cirkel bewerkstelligen. Op dit moment leveren we energie die we niet gebruiken terug aan het net. Liever zou ik die energie hier tijdelijk opslaan. In de zomer, om ‘s winters te gebruiken of vandaag, om morgen in te zetten. Opwekking en gebruik met elkaar in afstemming, met behulp van een accu of wat mij betreft een waterstofoplossing. De ontwikkelingen op dat gebied volg ik nauwlettend.’

